

LES BIBLIOTEQUES DE TOT EL MÓN DES DE LA UAB

Els catàlegs de les biblioteques de les principals universitats del món des del vostre terminal

El 7 de setembre de 1987, en Neo i en Post es preguntaven a la seva vinyeta quotidiana al *Diari de Barcelona*: «Qui compra els diaris? Bona pregunta, eh?». I contesten: «En primer lloc, els mateixos periodistes»¹. Segur que tots deuen saber d'altres casos d'aquesta mena de fagocitosi corporativa; per ara ens fixarem en un: qui consulta els catàlegs de les biblioteques? La resposta òbvia és en aquest cas la correcta: en primer lloc, els mateixos bibliotecaris.

Bibliotecaris o no, ara teniu una nova eina per consultar catàlegs. La UAB disposa d'un programa anomenat LIBS, escrit per Mark Resner, de la Universitat de Sonoma, a Califòrnia, que facilita l'accés a una enorme quantitat de catàlegs de biblioteques, principalment universitàries, de quinze països diferents (de moment).

A mesura que els catàlegs de les biblioteques van resultant cada cop més accessibles gràcies al fet que són disponibles informàticament, també comença a divulgar-se el seu accés per mitjà de les xarxes informàtiques d'abast mundial. Concretament, aquí ens referim als catàlegs que són disponibles en una xarxa que és molt popular en l'àmbit universitari, anomenada Internet, que funciona de manera cooperativa i de la qual participa la UAB. Els costos per formar-ne part són fixos, de manera que no se'n carreguen més per molt ús que se'n faci.

La major part dels catàlegs disponibles són de biblioteques nord-americanes (193), seguides de les britàniques (61), australianes (26), canadenses (17), finlandeses (9), etc. L'Autònoma és la primera universitat espanyola que ha incorporat l'adreça electrònica del catàleg del seu fons bibliogràfic —el nostre ordinador BABEL— en els directoris internacionals, de manera que de moment és l'única que apareix a LIBS. La petició de documents de les nostres biblioteques per part d'universitats estrangeres a la Secció de Préstec Interbibliotecari del Servei de Biblioteques s'ha multiplicat des de llavors.

Per usar LIBS, establiu una sessió en el VAX i escriviu:

§ SETUP LIBS

§ LIBS

Si incorporeu la primera sentència en el vostre LOGIN.COM no haureu d'escriure-la cada cop que invoqueu el programa. Utilitzar LIBS és tan senzill com anar seguint els menús. En tot cas, una de les opcions és una pantalla d'ajuda per als que l'useu per primer cop, que us pot ser útil. A partir d'aquí, deixaré que sigueu vosaltres els que experimenteu la dolça sensació de mareig que dona navegar per ordinadors que es troben a milers de quilòmetres i accedir a una quantitat de dades literalment immensa. Només us donaré una indicació per accedir a un catàleg que per la seva importància mereix una menció especial, però que no és fàcil de veure: es tracta del de la Biblioteca del Congrés dels Estats Units; el trobareu dins del menú 4 (Databases and Information Services), opció 7 (Other), número 4 de la versió 1.5a de LIBS.

Està previst que aquesta aplicació sigui disponible en els terminals de consulta d'algunes de les biblioteques de la UAB. El programa s'anirà actualitzant a mesura que surtin noves versions. Atès el creixement continu de la disponibilitat de catàlegs per Internet, podeu esperar noves incorporacions de biblioteques en el futur.

¹ Reproduït a Montsol, Neo & Post, *Quaderns Crema, Barcelona, 1988, p. 86.*

Ferran Jorba

JA PODEM TROBAR DOCUMENTS DE MÉS DE CINQUANTA MIL MATÈRIES DIFERENTS!

Segons un dels principis de Ranganathan, gran bibliotecari indú, pare de la *Colon Classification* i de les *Cinc lleis de la biblioteconomia*, la vàlua d'un llibre en una biblioteca està directament relacionada amb la utilització d'aquest llibre. Un llibre només s'usarà si es dona informació de la seva existència. Trobar aquesta informació depèn totalment de la qualitat del catàleg. Si el catàleg és complet i acurat, l'usuari trobarà aquesta informació i l'adquisició del llibre estarà justificada. Si l'usuari no és capaç de trobar el material que té la biblioteca, l'adquisició d'aquest material serà una despesa de temps i de diners. Aquest principi és especialment vàlid per al funcionament de catàlegs col·lectius automatitzats i xarxes de biblioteques, com el de la nostra universitat, on no sempre és possible buscar el llibre a través dels prestatges, perquè els llibres estan distribuïts per diferents edificis.

A la UAB, més de la tercera part de consultes al catàleg de les biblioteques es realitza per mitjà de les matèries. La normalització i la unificació de les entrades de matèria són, doncs, imprescindibles per aconseguir trobar bona part del fons bibliogràfic de la Universitat.

Què són les entrades de matèria?

Són aquells termes que sintetitzen el tema que tracta un document.

No es tracta d'una llista alfabètica i arbitrària d'entrades sinó que cada concepte, abans d'utilitzar-se, ha passat un procés d'anàlisi i estudi en relació amb altres conceptes i termes afins seguint una normativa preestablerta.

La indexació o classificació alfabètica de matèries, al contrari de la sistemàtica (classificació decimal universal), que ordena els llibres als prestatges per temes seguint un encadenament lògic i concentra les matèries relacionades entre si, separa i disgrega temes afins, i els ordena segons els termes concrets per ordre alfabètic. Aquest distancament dels temes relacionats es resol amb les referències que envien cap a termes sinònims, afins o subordinats.

Quan necessitem informar-nos sobre quins documents hi ha a les biblioteques de la UAB sobre un tema determinat, haurem de consultar per matèries. D'aquesta manera, quan consultem el catàleg hi trobarem reunits

tots els documents ordenats alfabèticament per la matèria que tracten. Quan consultem per matèries sempre hem de buscar la informació pel tema més concret possible. Per ajudar en la consulta, hi trobarem referències que tant poden remetre d'un encapçalament no vàlid a un de vàlid com remetre a altres matèries que hi estan relacionades. En aquest cas, el sistema especifica si aquests termes relacionats són més específics o més amplis.

La recerca per matèries ens permet, també, distingir quins documents apareguts en la recerca són publicacions en sèrie i quins no. En el cas que ho siguin, l'entrada de matèria sempre anirà seguida pels sub-

HAN COORDINAT AQUEST NÚMERO:

- Vicenç Allué
- Núria Balagué
- Joan Gómez Escofet
- Isabel Filella
- Juan Morer

ADREÇA:

Biblioteca Informacions
Servei de Biblioteques
Edifici A
08193 Bellaterra
Barcelona (Spain)

encapçalaments - *Revistes* o bé - *Bulletins* (en aquelles publicacions en sèrie que parlen de l'entitat que els publica).

Les entrades de matèria a les biblioteques de la UAB

Les biblioteques de la UAB, abans de l'automatització, classificaven els temes dels seus documents seguint una llista alfabètica pròpia, que sovint es basava en d'altres d'existents. Algunes ho feien en llengua catalana i d'altres, en castellà.

En tot cas, no existia uniformitat de criteris ni de normatives que unifiquessin l'elaboració d'entrades de matèria en el conjunt de totes les biblioteques.

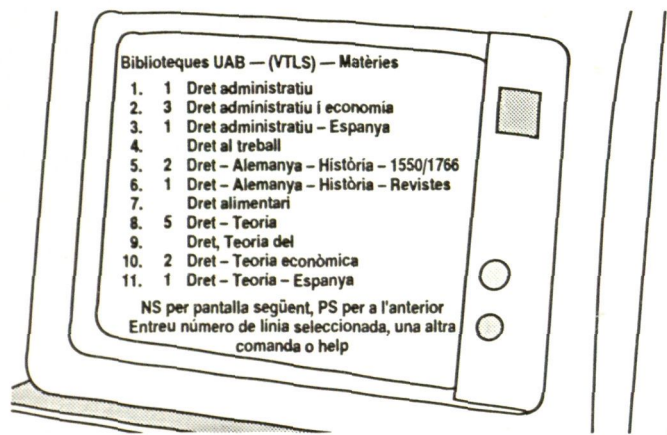
A la darrereria de l'any 1990, però, l'automatització de la gestió de biblioteques i l'elaboració d'un únic catàleg col·lectiu van obligar a definir una sola normativa per a l'elaboració d'entrades de matèria. La Secció de Processament Tècnic del Servei de Biblioteques, creada per elaborar les pautes i concrecions de catalogació i classificació del catàleg automatitzat, vetlla perquè aquesta normativa se segueixi en tots els documents que conté el catàleg. I revisa i corregeix les entrades de matèries antigues que s'han carregat al catàleg arran de la reconversió dels catàlegs de fitxes de les diferents biblioteques.

Les matèries del catàleg de la UAB s'elaboren en llengua catalana, però fins que no s'hagi acabat la revisió de la reconversió de les biblioteques no ens ha d'estranyar trobar-ne també en castellà. Fins i tot és recomanable que si no estem segurs del resultat d'una recerca, la tornem a fer en castellà.

Actualment el catàleg conté més de cinquanta mil entrades diferents de matèria.

Consulta per matèries al catàleg de les biblioteques de la UAB

L'ordenació de les matèries quan consultem l'índex del catàleg automatitzat de la UAB no és la mateixa que s'utilitzava anteriorment en els catàlegs manuals. El VTLS (Virginia Tech Library System), que és el sistema que ha automatitzat el nostre catàleg, ordena les matèries paraula per paraula ignorant els accents i signes diacrítics i si les lletres són majúscules o minúscules. Els números ordinals s'ordenen davant de les lletres i considera com a blancs els guions, els parèntesis, els apòstrofs, les comes i la conjunció *i*.

Comandes per consultar les matèries

- És indiferent que en la consulta es teclegin majúscules o minúscules.
- No cal teclejar accents ni signes diacrítics.
- La *l* geminada es pot teclejar *ll* (si es vol teclejar el punt s'ha de fer *Joc altern + Q*).
- Els guions que separen paraules i subencapçalaments es consideren espais en blanc. En comptes de teclejar un guió podem teclejar un blanc.
- La conjunció *io* yes considera un espai en blanc. En comptes de teclejar-la podem teclejar un blanc.

Per fer una consulta per matèries hem d'utilitzar la comanda *S/* seguida, com a mínim, de les set primeres lletres del terme que volem buscar. Si aquest terme conté menys de set caràcters l'hem de teclejar tot sencer. (Aquesta mateixa fórmula s'utilitza per a la consulta d'autors).

Quan volem consultar una matèria que inclou moltes paraules o frases, per evitar teclejar-les totes, podem fer una recerca «en cadena». És un

sistema, però, que alenteix considerablement el procés de recerca i només s'ha d'utilitzar quan realment es requereixi.

Es tracta de buscar el primer terme de l'entrada de matèria amb la mateixa comanda *S/* i amb la mateixa fórmula de les set lletres seguida d'una barra diagonal. A continuació teclejarem els altres termes que vulguem buscar separats per la barra diagonal (no cal escriure totes les paraules senceres, amb una lletra n'hi ha prou).

EXEMPLE:

Per trobar una entrada com *Catalunya. Departament d'Agricultura, Ramaderia i Pesca - Informes - 1986*, no cal escriure-la sencera.

La trobarem fent:

S/ catalun/ag/in/198

(Aquest tipus de recerca també es pot utilitzar en la consulta per autors).

No hem de confondre la recerca per matèries amb la recerca per paraules clau!

Recerca per paraules clau

El catàleg de la UAB també permet fer recerques per paraules clau. És a dir, buscar els documents per una o més paraules que apareguin a la fitxa del catàleg que descriu el document.

Aquesta paraula o paraules podem buscar-les a tots els camps de la fitxa o bé limitar la recerca en camps concrets, com el de matèries, autors o títols.

EXEMPLE:

W/ T: informàtica

Trobarem tots els documents en el títol dels quals aparegui la paraula *informàtica*. (Hem de tenir en compte que en una recerca com aquesta ens poden aparèixer novel·les com *El cas de la informàtica assassina* o *La vaig conèixer en un curs d'informàtica*).

Comandes per fer recerca per paraules clau

W/paraula (el sistema buscarà aquesta paraula en tots els camps de la fitxa bibliogràfica)

W/S:paraula (buscarà només en els camps de matèries)

W/T:paraula (buscarà la paraula només en els camps de títols)

W/A:paraula (buscarà la paraula només en els camps d'autors)

Les paraules clau també es poden consultar fent combinacions booleanes. Els operadors booleanes són els següents:

& o and (fitxes bibliogràfiques que continguin les dues paraules buscades)

+ o or (fitxes que continguin qualsevol de les dues paraules)

- o not (fitxes que continguin una paraula i no continguin l'altra)

Les combinacions booleanes es poden realitzar sobre tota la fitxa bibliogràfica o també limitant en els tres camps: autors, matèries i títols.

B/ordinadors and ensenyament Per trobar obres que tractin d'ordinadors aplicats a l'ensenyament

B/premi and planeta Per trobar les obres que han estat Premi Planeta

B/a:amades and t:costumari Per trobar una obra de Joan Amades que té la paraula costumari al títol

B/s:impostos - s:IVA Per trobar documents que tractin d'impostos però no de l'IVA

B/edicions + 62 Per trobar tot el que hi ha editat per Edicions 62

Si es vol fer una recerca booleana de dues paraules clau o dues recerques per paraules clau buscades prèviament, no cal tornar-les a teclejar. Podem fer la recerca teclejant el número de línia corresponent:

B/ tesi & econòmiques Per trobar les tesis de la Facultat de Ciències Econòmiques de la UAB

B/ autònoma & barcelona

B/ 3 + 6

— En la consulta per paraules clau, al contrari de la consulta per matèries, les paraules amb guió són tractades com una sola paraula.

Hem de teclejar *W/ciencia-ficcio* i no *W/ ciencia ficcio*

— Les paraules clau poden truncar-se posant un asterisc al final:

W/s:color* Hi trobarem color, colorants, colors...

— Si la llista de paraules clau trobades en una consulta truncada és molt llarga i volem sortir-ne hem de teclejar *Ctrl + Y*.

— Les paraules d'un sol caràcter i les paraules que es consideren buides (articles, preposicions...) no es poden trobar perquè no han estat indexades. Per veure la llista de paraules buides hem de teclejar *STOPLIST* a la Pantalla de Paraules Clau, després d'haver fet una consulta. (Per moure'ns dins de la llista hem d'utilitzar les tecles *Página Previa* i *Página Sgte*).

Si després de tant consultar estem cansats i volem anar a prendre un cafè però no sabem si tenim temps, teclejant */t* sabrem quina hora és!

Marta Tort

VIDEODISC INTERACTIU: experiència a la Biblioteca de Veterinària

Durant el curs 1991-1992 s'ha desenvolupat un programa experimental de videodisc interactiu com a complement pràctic en la docència de les assignatures d'Anatomia Patològica (3r) i Anatomia Patològica Sistemàtica (4t) de la Facultat de Veterinària. Hi han optat catorze estudiants de la primera assignatura i onze de la segona, els quals han treballat en set i vuit lliçons respectivament.

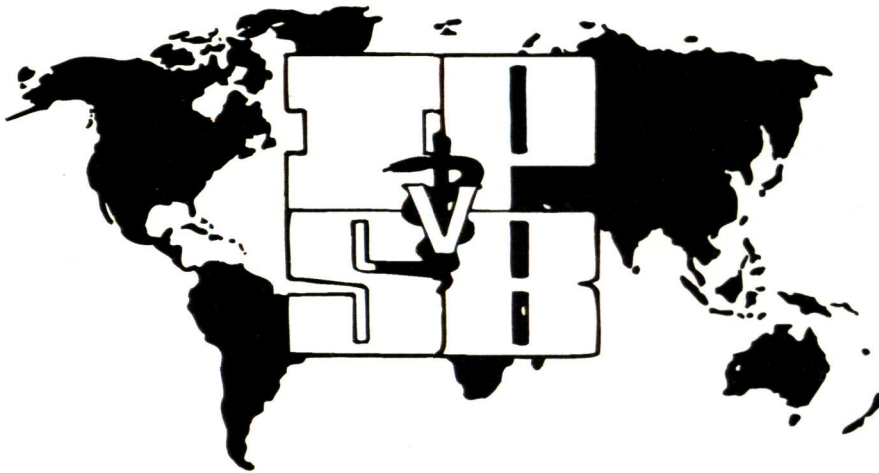
Els rudiments del sistema consisteixen en la interacció entre un disc làser que conté imatges fixes i en moviment amb un programa informàtic dissenyat *ad hoc*. Dues tecnologies es conjuguen: la versatilitat dels ordinadors potencia la fluïdesa del vídeo, i posa el seu potencial per emmagatzemar informació àudio-visual en mans de l'instrument idoni per manipular-la. La possibilitat de barrejar textos, esquemes i gràfics provinents de l'ordinador amb la imatge del vídeo permet mantenir actualitzada permanentment la informació i augmentar la capacitat d'una presentació atraient.

Les aplicacions del vídeo interactiu són àmplies: en l'ensenyament, per explicar un procés amb imatges, so, textos, etc. a diversos nivells tot fent preguntes i avaluant l'alumne, o repetint la informació tants cops com sigui necessari. Per a arxius àudio-visuals que emmagatzemen gran quantitat d'imatges, fent possible d'accedir-hi per mitjà de programes de bases de dades documentals. Tanmateix, facilitant la simulació de determinades proves que serien difícilment realitzables en la realitat pel risc, pel cost o per la probabilitat en què es podrien succeir.

L'equip utilitzat ha constatat de: reproductor de videodisc làser Pioneer LD-V43000D; PC Tandon 386 de 40Mb; monitor Sony Black Trinitron 25". El *Laser-Disc International Veterinary Pathology Slide Bank* (18.000 imatges fixes, 800 de la Unitat d'Anatomia Patològica, i 37 pel·lícules), amb el *soft LIHM (Latent Image Hiper Media)* són coordinats pel Department of Veterinary Pathology del College of Veterinary Medicine de la University of Georgia (EUA), amb la participació de 119 investigadors vinculats a 55 institucions de 8 països; ha tingut cura de la preparació i del manteniment de la base de dades el USDA/FSIS Science & Technology Western Laboratory Pathology (Alameda, CA).

Les lliçons han estat relacionades amb les explicacions teòriques o pràctiques de cada assignatura i dissenyades en diferents formats per comprovar el seu grau d'acceptació. Hi ha hagut mòduls tipus *tutorials* en què es desenvolupa un tema determinat associant informació amb imatges. Les *simulacions* han presentat casos clínics i problemes de diagnòstic de forma similar a la que els alumnes es trobaran posteriorment en la seva pràctica professional. Finalment, les *autoavaluacions* han permès que l'estudiant comprovi els seus coneixements en qualsevol moment del curs.

La Biblioteca de Veterinària ha proporcionat l'entorn on s'ha instal·lat l'equip en lliure accés. Els alumnes seleccionats han realitzat aquestes pràctiques de manera individualitzada un cop impartit el corresponent contingut teòric a classe. Prèviament es

van fer unes sessions d'introducció al sistema, tot i que en cas de dubte se'n podria conèixer el funcionament per mitjà d'una lliçó creada a tal fi.

La seguretat de tot l'equip en un règim de lliure accés ha estat una preocupació especial. Aquesta s'ha solucionat gràcies a la posada en marxa del sistema mitjançant un únic interruptor i la preservació del reproductor de vídeo amb

una estructura de fusta —amb la qual cosa es possibilita la no manipulació dels aparells per part dels usuaris finals—; com també la utilització d'un programa informàtic de protecció contra escriptura que permet la gravació de dades en disquet però que priva la seva modificació interna.

Després d'efectuar cada lliçó l'estudiant havia d'emplenar una petita enquesta sobre el mòdul corresponent i una altra de general sobre el sistema. Els resultats que s'han obtingut demostren que la majoria dels enquestats valoren positivament la utilització del sistema com un instrument d'aprenentatge i de consolidació dels coneixements ja explicats. Així mateix van suggerir la necessitat d'incrementar el nombre d'imatges i els comentaris per a cada mòdul, i d'introduir tests finals en aquells que no en tenien.

En síntesi s'ha pogut comprovar que malgrat que es donin certes limitacions, com la necessitat de seleccionar un nombre reduït d'estudiants segons la disponibilitat de l'equip, el cost elevat d'aquest i la deficiència provisional de visualització per les condicions lumíniques de la sala, el sistema ofereix una sèrie d'avantatges que se centren en la possibilitat de dur a terme un procés interactiu i personalitzat en la docència, crear programes a mida d'un grup determinat, possibilitar l'autoavaluació directa i presentar-se com una alternativa a pràctiques àudio-visuals per a un conjunt d'alumnes.

Els objectius que es pretenien assolir, afavorint l'assimilació de lliçons teòriques, incrementant les possibilitats d'observació de les lesions produïdes per malalties, i estimulant l'estudiant a prendre decisions davant un problema plantejat, s'han acomplert satisfactòriament.

Podem concloure, doncs, que el videodisc interactiu és un sistema adequat per a la docència no tan sols en àrees científiques sinó en qualsevol disciplina, segons hem pogut comprovar per altres projectes portats a bon terme. La receptibilitat que ha suscitat el sistema en els alumnes i el potencial de creativitat que proporciona en la pràctica docent obren camí a una propera ampliació amb l'adquisició de nous *laser-disc* per a diverses àrees de coneixement del Centre, que segurament es posaran en funcionament el pròxim curs 1992-1993.

Els promotors de l'experiència estan força il·lusionats per haver-la desenvolupat amb èxit i per primer cop a Espanya en una Facultat de Veterinària, i esperen que l'exemple se segueixi en altres centres universitaris de l'Estat.

FONS ORIENTALS A LA BIBLIOTECA DE TRADUCCIÓ I D'INTERPRETACIÓ

La Biblioteca de Traducció i d'Interpretació conté fons bibliogràfics relacionats amb les diferents llengües que s'imparteixen al centre: alemany, anglès, àrab, castellà, català, francès, italià, japonès, portuguès, rus i xinès.

Per aquest motiu, és la biblioteca del campus que conté més llibres en alfabet no llatins. Darrerament ha vist incrementats els seus fons amb sengles col·leccions de publicacions japoneses i xineses que en aquests moments es troben en procés de catalogació.

Entre les noves adquisicions de la biblioteca, cal esmentar un lot de quatre-cents llibres japonesos donats per l'Associació Japonesa d'Amistat amb Catalunya. Aquest fons està format per publicacions sobre arquitectura tradicional i moderna, art japonès, arts marcial, tradicions japoneses, fotografia, geografia, història, literatura, llibres de llengua i diccionaris.

El fons de llibres xinesos està format per uns dos-cents volums. A més d'enciclopèdies i diccionaris es poden consultar obres sobre les evolucions lingüístiques del xinès, comentaris a les obres clàssiques de la literatura xinesa, llibres sobre tradicions folklòriques i costums de les diverses minories de les nacions xineses i estudis sobre la situació política actual del país. Cal remarcar que la Facultat de Traducció i d'Interpretació (fins ara EUTI) és l'únic centre a Espanya que té un fons lingüístic de llibres xinesos on es pot consultar qualsevol dubte sobre temes relacionats amb aquesta llengua.

NOUS LOCALS DE LA BIBLIOTECA DE MEDICINA

Al final del mes d'abril es va acabar la primera fase de la remodelació de la Biblioteca de Medicina. El programa de les obres responia a les necessitats d'espai de la biblioteca, que era l'única del campus que encara no tenia els seus fons de lliure accés. La planta remodelada té una àrea de 1.255 m² i la sala de lectura—amb una capacitat total per a vint mil volums—disposa de llocs de treball per a 204 usuaris.

La segona fase de la remodelació incrementarà els espais de la biblioteca en 523 m² a la planta superior, a la qual s'accedirà per una escala interior. A la nova planta s'instal·larà la secció de publicacions periòdiques i els serveis de cd-roms i vídeos.

La Prestatgeria

ISO. CATALOGUE 1992

Genève: ISO, Secretariat central, 1992. 930 p.

L'obra a què al·ludim conté la llista completa de les normes ISO i també altres publicacions d'aquesta organització aparegudes fins al 31 de desembre de 1991.

Explica, d'una manera clara i didàctica, com cal emprar el catàleg, exposa les diferents modalitats de subscripció que hi ha, facilita adreces...

La secció principal d'aquesta obra és la llista de normes ISO ordenada per matèries. També es pot cercar la informació desitjada pel número concret d'una norma o bé pel comitè tècnic responsable de la seva elaboració.

Un índex alfabètic i una llista de les normes ISO que han estat anul·lades completen el catàleg.

Els treballs d'aquest organisme—que actualment compta amb noranta membres—abasten tots els dominis de la normalització, però n'exceptua les normes que fan referència a la tecnologia elèctrica i a l'electrònica, ja que són responsabilitat de la CEI (Comissió Electrotècnica Internacional).

El *Catalogue ISO 1992* comprèn 8.205 normes, les quals es poden aconseguir com a documents simples, com a reculls de dominis específics i, en molts països, en suport microfilm i microfitxa, i també en suport CD-ROM.

Aquestes normes internacionals són el resultat dels treballs efectuats per 176 comitès tècnics i 630 subcomitès dirigits pels secretariats tècnics de 34 països.

El Secretariat Central, amb seu a Ginebra, és l'ens que s'encarrega de coordinar les activitats esmentades, de vetllar per l'aplicació dels procediments de vot i d'aprovació, i de publicar les normes internacionals.

Les normes es publiquen, generalment, en dues versions

separades: l'anglesa i la francesa. Això no obstant, algunes normes també són publicades en edicions bilingüe o trilingüe (anglès, francès i rus).

Aquest catàleg, com també les normes ISO específiques d'informació i documentació, el podeu consultar a la Biblioteca General. **M. M. S.**

THE BLODGETT COLLECTION OF SPANISH CIVIL WAR PAMPHLETS

Cambridge, Mass., Harvard College Library, 1980

Aquesta col·lecció recull en suport de microfitxa 680 fullets sobre la Guerra Civil espanyola. Els opuscles, publicats entre 1935 i 1940, gran part a Espanya i la resta a Europa, a Llatinoamèrica i als Estats Units, van ser recollits per la Harvard College Library durant gairebé quaranta anys.

El contingut dels fullets és molt variat: des de fonts primàries com informes de govern, actes de congressos de partits polítics i de centrals sindicals, conferències, discursos i manifestos, fins a memòries i relats personals, etc. Per facilitar la consulta, l'obra conté un índex per autors i títols, i un altre pel lloc de publicació de les obres.

L'edició en microfitxa d'aquesta col·lecció ha estat molt important tant per fer possible l'accés a un fons dispers com per evitar el deteriorament d'uns textos editats, en bona part, en paper de mala qualitat.

Aquest fons, que es pot consultar a la Biblioteca de Lletres, podria ser incrementat pròximament amb la col·lecció «The Spanish Civil War Collection», de la Universitat de Califòrnia (San Diego), que recull en microfilm 2.500 fullets més sobre la Guerra Civil. **C.A.G.**

BIBLIOFILE LC-MARC ENGLISH VERSUS BRITISH LIBRARY GENERAL CATALOGUE OF PRINTED BOOKS TO 1975 ON CD-ROM

Introducció

Fins fa ben poc (aproximadament fins a la dècada dels vuitanta) l'única possibilitat d'accés a una informació actualitzada sobre el fons bibliogràfic d'una biblioteca, per exemple, era la consulta a bases de dades en línia, sistema molt costós sobretot. Per això, quan es va començar a comercialitzar la tecnologia del CD-ROM, aquesta va ser molt ben acceptada en l'àmbit de les biblioteques i centres de documentació i es va convertir ràpidament en l'alternativa a aquestes bases de dades en línia.

El CD-ROM va esdevenir una alternativa més barata (no cal pagar la connexió a un centre remot), més rendible (es pot accedir des de diferents punts d'una xarxa local a un mateix CD-ROM, per exemple, en un campus universitari), sense problemes d'accés (no es depèn d'una línia telefònica), amb les mateixes possibilitats de cerca, fàcilment actualitzable i on es pot emmagatzemar un gran volum de dades. És, per això, un mitjà potent i eficaç d'accés a qualsevol informació bibliogràfica, entre moltes altres aplicacions.

Però perquè un producte en CD-ROM sigui completament operatiu i eficaç és necessari que el seu *software* d'interrogació sigui senzill i clar, amb prou eines d'ajut a l'usuari per poder-lo consultar ràpidament i sense moure's del lloc. D'altra banda, un factor interessant que cal analitzar és la diversa tipologia de subproductes (registres impresos, exportació dels registres a un fitxer per al seu tractament posterior) que ofereix el CD-ROM.

L'estudi següent és una anàlisi comparativa de dos productes en CD-ROM ben diferents en molts aspectes, però que coincideixen en la seva voluntat de representar part del fons documental de dues biblioteques anglosaxones que s'han distingit per intentar recollir el coneixement universal i posar-lo a l'abast de tothom: la Library of Congress (Washington) i la British Library. El quadre comparatiu adjunt serveix per esquematitzar les diferents possibilitats i característiques d'aquestes dues bases de dades.

Bibliofile LC-MARC English¹

Bibliofile és una producció de la Library Corporation, entitat que edita bases de dades bibliogràfiques des del 1974, que pretén donar suport logístic a més de tres mil biblioteques que estan subscrietes al servei. Es compon de sis bases de dades separades, i la més emprada és **Bibliofile LC-MARC English**, una base de dades bibliogràfica que conté els documents en anglès introduïts al catàleg de la Library of Congress de Washington des del 1974 fins ara (això equival a totes les publicacions editades des del 1965 i les posteriors a 1900, que són molt populars). Per això, aquest estudi comparatiu se centrarà en aquesta base de dades, independent però alhora complementària de les altres cinc.

L'objectiu principal de **Bibliofile LC-MARC English** és proporcionar un accés ràpid i eficaç a tots els registres que conté i permetre el seu emmagatzematge i tractament posterior, de tal manera que es tracta d'una eina molt potent i còmoda per als catalogadors de llibres de parla anglesa. Però, alhora, es tracta d'una font de referència apta per conèixer les publicacions en

anglès d'arreu del món sobre qualsevol tema (tot i que aquest concepte no és recuperable).

British Library General Catalogue of Printed Books to 1975 on CD-ROM²

La British Library és la biblioteca amb més publicacions anteriors al 1914 del món, i algunes de les seves col·leccions estrangeres són més completes que les del país d'origen. El seu catàleg de llibres impresos ha estat molt important ja des del segle passat, i se n'han fet diverses actualitzacions, al 1955, 1966 i 1987; aquesta darrera és la que es va utilitzar per fer la conversió a formats bibliogràfics llegibles per màquina, per ser publicats en CD-ROM; el resultat va ser el **British Library General Catalogue of Printed Books to 1975 on CD-ROM**.

Es tracta d'una base de dades retrospectiva que conté llibres publicats arreu del món en qualsevol llengua i alfabet i sobre qualsevol matèria (aquest concepte és recuperable si es coneix el número de classificació que li atorga la British Library, el *shelfmark*), tot i que se centra més en els camps de les humanitats i les ciències socials. Cal destacar que gairebé tots els llibres publicats al Regne Unit hi són recollits.

El *software* de recuperació és molt modern, fàcil d'entendre i emprar, amb molts menús d'ajut i, a més, al capdamunt de la pantalla sempre apareixen les principals funcions accessibles.

Quadre comparatiu de les característiques dels dos productes

	Bibliofile	BGLC to 1975
Proveïdor de dades	LC MARC Service	British Library
Editor	Library Corporation	Saztec Europe
Distribuidor	Library Corporation	Chadwyck-Healey
Abast cronològic	1965 -	- 1975
Abast temàtic	qualsevol	qualsevol
Nombre de registres	3.000.000	5.700.000
Freqüència d'actualització	mensual o trimestral	-
Llengües	anglès	qualsevol
Llengües per a la consulta	anglès	anglès, italià, francès, alemany, castellà
Alfabet	romà	romà, grec, ciríl·lic, hebreu
Nombre de discs	4	5
Tipus de documents catalogats		
Llibres	sí	sí
Publicacions periòdiques	sí	no
Mapes	sí	no
Partitures	sí	no
Mat. àudio-visual	sí	no
Publicacions govern	sí	no
Camps recuperables		
Entrada principal	sí	sí
Autor	sí	sí
Títol	sí	sí
Nom de l'editor	no	sí
Lloc d'edició	no	sí
Data d'edició	sí	sí
Encapçalament de la matèria	no	sí (<i>shelfmark</i>)

Col·lecció	no	no
Tipus de document	sí	no
Llengua	no	no
LCCN	sí	no
ISBN	sí	sí
ISSN	sí	no
LC class number	no	no
Dewey class number	no	no
GPO class number	sí	no
Material d'acompanyament	no	sí
Eines per a la recuperació de dades		
Cerca per paraula-clau	no	sí
Truncament terme cerca	no	sí
Operadors booleans	no	sí
Qualificadors de cerca	no	sí
Cerca combinada	sí (autor/títol)	sí (qualsevol)
Selecció div. reg. alhora	no	sí
Formats de visualització		
Registre MARC complet	sí (USMARC)	sí (UKMARC)
Registre MLA	no	sí
Reg. amb nom etiquetes	no	no
Reg. fitxa catàleg	sí	sí
Citació breu	sí	sí
Formats d'impressió		
Qualsevol format visual.	sí	sí
Formats exportació a fitxer		
Qualsevol format visual.	sí	sí
Intercanvi UKMARC	no	sí
Intercanvi USMARC	sí	sí
Control d'autoritats	no	sí

Conclusions

L'abast cronològic de les dues bases de dades en CD-ROM és diferent i, per això, és difícil fer-ne una comparació, perquè el nombre de registres, la freqüència d'actualització (**BLGC to 1975 on CD-ROM** és una base de dades retrospectiva i no cal actualitzar-la), i les llengües dels documents de cada una són diferents.

A nivell de *software* d'interrogació, però, sí que són comparables. **BLGC to 1975 on CD-ROM** ofereix la possibilitat de consulta per paraula-clau i l'ús d'operadors booleans, permet el pas directe de qualsevol fase del programa a una altra, conservant, però, els resultats anteriors, compta amb uns menús d'ajut molt clars i proporciona un control d'autoritats per als encapçalaments principals. A més, el programa està acompanyat d'una guia impresa per a l'usuari (que inclou una llista de les matèries indexades a la base de dades i el seu número de classificació -*shelfmark*- corresponent) i d'una guia de referència ràpida (també impresa), on hi ha esquematitzades totes les aplicacions del sistema. Tot això fa de **BLGC to 1975 on CD-ROM** una aplicació molt completa i eficaç, fàcil i ràpida de consultar.

D'altra banda, **Bibliofile LC-MARC English** no ofereix possibilitats de cerca per paraula-clau ni amb operadors booleans, ni té un control d'autoritats per als encapçalaments principals, ni permet a l'usuari accedir als registres acotant per matèria, i tot això limita molt la cerca i fa que sigui lenta. Per tal de facilitar la consulta, el programa està acompanyat d'una guia impresa per a l'usuari, molt explicativa i voluminosa.

¹ Per obtenir informació sobre aquesta aplicació s'ha consultat, a més del manual *User's Guide* del programa, el document següent: Zahiruddin Khurshid, «Bibliofile versus CDMARC Bibliographic», *CD-ROM Librarian*, vol. 6, 1991, núm. 11, p. 26-31.

² Per obtenir informació sobre aquesta aplicació s'ha consultat, a més del manual *Revised User's Guide* del programa i el catàleg *CD-ROM publications 1992* del distribuïdor del programa, el document següent: Pat Ensor, *CD-ROM research collections: an evaluative guide to bibliographic and full-text CD-ROM databases*, Westport, Meckler Corporation, 1991.

NOVETATS EN LES UNITATS DE TELEDOCUMENTACIÓ

BIBLIOTECA DE CIÈNCIES SOCIALS

BASES DE DADES DE LEGISLACIÓ CATALANA

1. COL·LECCIÓ LEGISLATIVA DE CATALUNYA (COLECA)

Es tracta d'una base de dades distribuïda en disquets per Bayer Hnos, el mateix editor que publica la *Col·lecció Legislativa de Catalunya* en paper.

Conté els índexs de totes les disposicions aparegudes al *Diari Oficial de la Generalitat de Catalunya* des del 1977 fins al 1992. En canvi, no inclou informació sobre la resta d'apartats del DOGC: càrrecs i personal, administració de justícia i concursos i anuncis.

El *software* de recuperació d'informació és Knosys, igual que el de la base de dades ARANZADI. La informació que ofereix de cada disposició està estructurada en els camps següents:

- *Epígraf*: veus o descriptors (matèries) de cada referència
- *Disposició*: rang de la disposició (lleí, decret, etc.)
- *Número disp.*: número de la disposició, en el cas que en tingui
- *Aprovació*: data d'aprovació de la disposició
- *Publicació*: data de publicació al DOGC
- *DOG número*: número del DOGC on s'ha publicat la disposició
- *Antecedents*: referències de data anterior a la que s'està visualitzant i que hi estan vinculades
- *Desplegaments*: disposicions de data posterior a la que s'està visualitzant i que hi estan vinculades
- *Extracte*: resum de la disposició
- *Referència*: número que remet a la publicació impresa *Col·lecció Legislativa de Catalunya*, on figura el text complet de les disposicions ressenyades a la base de dades

Les cerques es poden fer per qualsevol d'aquests camps, i els resultats, com a les bases de dades en CD-ROM, es poden imprimir o gravar en disquet en formats definits per l'usuari: nombre i ordre dels camps, marges, paginació, ordenació de les disposicions, etc.

2. DOGC EN VIDEOTEX

Base de dades produïda per la Generalitat de Catalunya i accessible des del servei públic de videotex. Dona informació sobre el rang, número de la disposició, dates d'aprovació i publicació, número de DOGC i un resum.

La informació s'actualitza diàriament, i es pot consultar el text complet dels últims cinc diaris oficials. Un altre avantatge sobre la base de dades COLECA és que, a més a més de les disposicions normatives, inclou informació sobre oferta pública de treball i sobre contractes, concursos, adjudicacions, subvencions, etc.

BASES DE DADES DE LEGISLACIÓ ESTATAL

1. BDA: BASE DE DATOS ARANZADI

Conté informació referencial sobre més de 120.000 disposicions normatives publicades al BOE (Secció I: «Disposiciones Generales»), des del 1930 fins ara.

La informació que ofereix de cada disposició està estructurada en els camps següents:

- *Marginal*: número identificador de la disposició al *Repertorio Cronológico de Legislación Aranzadi* (publicació que conté el text complet dels ítems referenciats a la base de dades)
- *Disposició*: rang, data d'aprovació i número de la disposició
- *Órgano emisor*: per exemple Jefatura del Estado, ministeris, etc.
- *Publicación*: butlletins i diaris oficials on s'ha publicat la disposició
- *Resumen*
- *Voces*: descriptors (matèries)

A partir de l'any 1991 s'inclou el text complet de les normes, com també els gràfics, els formularis o les imatges que puguin contenir.

Aquesta base de dades és consultable en CD-ROM i té una actualització trimestral.

2. BASES DE DADES DEL BOE

El contingut del BOE també pot ser consultat en bases de dades produïdes pel Ministeri de Relacions amb les Corts i per la Secretaria del Govern.

IBERLEX. Conté les «Disposiciones generales» (Secció I del BOE) des del 1968, del 1968 al 1985 de forma referencial i a partir del 1986 en text complet. Inclou a més a més les normes de les Seccions II («Autoridades y Personal») i III («Otras Disposiciones»), i també les sentències del Tribunal Constitucional que afecten les disposicions de caràcter general. Incorpora les referències de les lleis de les comunitats autònomes i dels reglaments de la Sèrie L del *Diari Oficial de les Comunitats Europees* des del 1986. Disponible on-line i a través de videotex (dues actualitzacions setmanals) i en CD-ROM (actualització trimestral).

PUBLIBOE. Base de dades d'anuncis oficials (subhastes, concursos, etc.). Disponible on-line i mitjançant videotex (actualització diària).

INDIBOE. Base de dades dels sumaris del BOE. Disponible on-line i mitjançant videotex (actualització diària).

[No consultables a les Biblioteques de l'Autònoma]

3. COLEX DATA

Mapfre Lex és el productor d'una sèrie de bases de dades de legislació i jurisprudència entre les quals n'hi ha una de legislació espanyola.

Inclou informació referencial de la Secció I del BOE («Disposiciones Generales») des del 1982, i del *Boletín Oficial de las Cortes Generales* (Sèries A, B i C del Congrés dels Diputats i la Sèrie II del Senat) des del 1987.

Conté també legislació a text complet sobre l'Impost de Societats.

Disponible on-line.

[No consultable a les Biblioteques de l'Autònoma]

4. COMPULEY LEGISLACION

Aquesta base de dades es distribueix en CD-ROM, amb actualitzacions trimestrals.

Pel que fa al contingut és similar a la base de dades Aranzadi, encara que amb una cobertura temporal més limitada (a partir del 1967). En canvi, inclou el text complet de totes les disposicions a partir del 1986. A més a més dóna informació sobre publicació de correccions d'errors i d'errates, i una relació dels canvis que afecten cada disposició: derogacions, modificacions i substitucions.

Les normes estan referenciades a la revista *La Ley Legislación*, al BOE i al *Repertorio Cronológico de Legislación Aranzadi*.

Pilar Ginés

BIBLIOTECA DE CIÈNCIES

BASES DE DADES PRODUÏDES PEL CHEMICAL ABSTRACTS SERVICE (CAS)

• BASES DE DADES BIBLIOGRÀFIQUES

CA Search. És el nom de la base de dades que conté les referències del Chemical Abstracts des de 1967 (8th CI) fins ara, i s'actualitza cada dues setmanes amb unes 15.000-20.000 noves citacions de documents seleccionats a partir de 12.000 publicacions científiques d'arreu del món, incloent-hi patents de 27 països que tractin d'alguna de les àrees de la química o l'enginyeria química: bioquímica, química física, analítica, aplicada, macro-molecular, orgànica o inorgànica.

Els registres de la base de dades contenen informació bibliogràfica, indexació per llenguatge lliure (*keywords*) i llenguatge controlat (entrades de matèria controlades i CAS *registry numbers* pels compostos), i un *abstracto* resum informatiu del contingut del document.

CAOLD. Aquesta base de dades conté referències del 6è índex col·lectiu (6th CI) 1957-1961 i del 7è (7th CI) 1962-1966 del Chemical Abstracts quan citen substàncies registrades en el CAS Registry System. És doncs incomplet i no trobarem referències de documents que tractin sobre algun compost que s'hagi citat més de cinquanta vegades en algun dels dos períodes (6 i 7) o que no citi cap compost.

Els registres del CAOLD només tenen informació bibliogràfica secundària (volum i número d'abstract del Chemical Abstract), els CAS Registry Numbers dels compostos i una P com a codi de tipus de document si és una patent.

CApreviews. És la base de dades on podem trobar amb unes sis o vuit setmanes d'anticipació les referències bibliogràfiques que després s'incorporaran a la base de dades CA Search i les que s'han incorporat fa menys de tres mesos. S'actualitza diàriament.

Els registres només tenen informació bibliogràfica i en el 40% dels casos també l'abstract. No hi ha la part d'indexació per a cap d'ells.

• BASES DE DADES NUMÈRIQUES I D'ESTRUCTURES

Registry Nomenclature Service i Registry Structure Service, amb dues bases de dades fusionades a la base de dades *Registry File* del distribuïdor STN Internacional, conté dades estructurals i nomenclatura basada en el CAS Registry System dels compostos que han estat descrits en els documents indexats pel CAS a partir de 1957 fins ara, amb més d'11,5 milions de registres i 17 milions de noms.

En aquesta base de dades es poden fer cerques per estructures, noms complets o fragments de nom, fórmules o utilitzar operadors numèrics en alguns camps (per exemple: compostos que tinguin més d'X àtoms d'un element o d'un grup de la taula periòdica).

El resultat d'una cerca en el *Registry File* és pot traspassar a les bases de dades bibliogràfiques CA Search i CAOLD, i també a moltes altres que també incorporen el CAS Registry Number com a identificador dels compostos químics: Beilstein Online, Gmelin, BIOSIS Previews, Analytical Abstracts Online, entre altres, de manera que així s'eviten els problemes de nomenclatura.

CASREACT. Base de dades que conté informació de més de 750.000 reaccions extretes dels documents recollits en la secció orgànica del *Chemical Abstracts* des del 1985 fins ara (per a patents des del 1991).

Els registres d'aquesta base de dades inclouen diagrames de les estructures de les substàncies reaccionants i dels productes de reacció, rendiments en l'obtenció dels productes, CAS Registry Number per a tots els participants de les reaccions: reactius, catalitzadors, dissolvents i productes, i informació textual referida a les condicions i a la seguretat de la reacció. També inclouen informació bibliogràfica, indexació i *abstracts*, però no és possible buscar per aquests conceptes.

Isabel Filella

BIBLIOTECA DE LLETRES

NOUS CD-ROM

El Servei de Teledocumentació ha augmentat el nombre de bases de dades en suport CD-ROM, i posa a disposició dels seus usuaris tres noves bases de dades bibliogràfiques:

- **British National Bibliography on CD-ROM. Current File 1986**
- **Bibliografía Latinoamericana.**
- **Alice CD: Italian Books in Print.**

Aquestes tres bases de dades ofereixen a la possibilitat d'elaborar llistes bibliogràfiques detallades de qualsevol tipus de temàtica o aspecte interessant que es vulgui ressaltar (any, editorial, matèria, autor).

A continuació exposem una breu ressenya de cada una de les bases de dades:

• **British National Bibliography on CD-ROM. Current File 1986**

Base de dades bibliogràfica equivalent a la publicació impresa **British National Bibliography**, editada per la British Library.

Recull la bibliografia nacional britànica des del 1986 fins a l'actualitat.

D'actualització trimestral, en cada nou disc s'afegeixen uns quinze mil registres nous.

• **Bibliografía Latinoamericana**

La base de dades bibliogràfica llatinoamericana més completa, que recull tota la informació sobre l'Amèrica Llatina publicada en revistes i llibres entre 1978 i 1987 sobre diferents matèries. Consta de sis bases de dades que inclouen més de 165.000 registres d'autors llatinoamericans i estrangers.

• **Alice CD: Italian Books in Print**

Base de dades bibliogràfica que recull prop de 220.000 títols de llibres publicats en llengua italiana; 90.000 autors i 2.000 editors.

D'actualització mensual, incorpora tots els llibres italians disponibles al mercat.

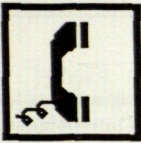
El repertori que s'ha pres com a referència per a la seva realització ha estat el **Catalogo dei libri in commercio**, editat per l'Editrice Bibliografica i publicat per primer cop el 1975. Aquest catàleg s'ha seguit com a base per als criteris bibliogràfics, l'adjudicació de matèries...

De futura aparició (en aquests moments encara no són consultables), la base de dades oferirà dues opcions noves:

- Catàleg dels títols exhaurits a partir de 1987.
- Anunci de les novetats editorials. En una primera fase només apareixeran les novetats de les grans cases editorials italianes, a les quals s'anirà afegint tot el conjunt d'editorials.

Totes les persones interessades en la consulta d'aquestes noves bases de dades poden demanar dia i hora presentant-se a la Unitat de Teledocumentació de la Biblioteca de Lletres o bé trucant al telèfon 581 21 84.

Anna M. Lopo

ON TRUCAR ON ANAR

DIRECCIÓ DEL SERVEI DE BIBLIOTEQUES. Edifici A

Tel. 581 10 71 Direcció / Tel. 581 10 15 Secretaria / Fax 581 20 00

Horari: de dilluns a divendres de 9 a 17 h

ARXIU GENERAL ADMINISTRATIU I HISTÒRIC. Edifici A

Tel. 581 20 27 Direcció

Horari: de dilluns a divendres de 9 a 17 h

BIBLIOTECA GENERAL. Edifici A

Tel. 581 12 27 Préstec

Horari: de dilluns a divendres de 9 a 20 h

SERVEIS CENTRALS. Edifici A

Secció de Préstec Interbibliotecari: Tel. 581 10 50

Horari: de dilluns a divendres de 9 a 17 h

Secció de Procés Tècnic:

Tel. 581 10 51 Direcció / Tel. 581 16 34 Revistes

Horari: de dilluns a divendres de 9 a 20 h

Secció d'Intercanvi de Publicacions: Tel. 581 11 93

Horari: de dilluns a divendres de 9 a 17 h

BIBLIOTECA DE CIÈNCIES. Edifici C

Tel. 581 22 83 Direcció / Tel. 581 19 06 Préstec

Tel. 581 16 35 Teledocumentació i Revistes

Horari: de dilluns a divendres de 8.30 a 1 h

dissabtes, diumenges i festius de 9 a 20 h

BIBLIOTECA DE CIÈNCIES DE LA COMUNICACIÓ. Edifici I

Tel. 581 14 92 Direcció

Horari: de dilluns a divendres de 9 a 20.30 h

BIBLIOTECA DE CIÈNCIES SOCIALS. Edifici B

Tel. 581 18 18 Direcció / Tel. 581 18 01 Préstec

Tel. 581 18 19 Teledocumentació / 581 15 70 Revistes

Horari: de dilluns a divendres de 8.30 a 1 h

dissabtes, diumenges i festius de 9 a 20 h

BIBLIOTECA DE LLETRES. Edifici B

Tel. 581 17 63 Direcció / Tel. 581 18 65 Préstec

Tel. 581 12 88 Revistes / Tel. 581 21 84 Teledocumentació

Horari: de dilluns a divendres de 8.30 a 21 h

CARTOTECA DEL DEPARTAMENT DE GEOGRAFIA. Edifici B

Adscrita a la Biblioteca de Lletres. Tel. 581 17 51 Sala de consulta

Horari: dilluns i dimecres de 10 a 14 h i de 15 a 17 h

BIBLIOTECA DE L'INSTITUT DE DOCUMENTACIÓ

I D'INVESTIGACIÓ MUSICOLÒGIQUES «JOSEP RICART I MATAS»

Adscrita a la Biblioteca de Lletres.

Av. República Argentina 1 - 08023 Barcelona. Tel. 237 14 12

Horari: de dilluns a divendres de 16.30 a 20 h

BIBLIOTECA DE MEDICINA. Edifici M

Tel. 581 19 18. Direcció

Horari: de dilluns a divendres de 9 a 20 h

BIBLIOTECA DE MEDICINA. UNITATS DOCENTS:

Unitat Docent de Sant Pau.

Av. Sant Antoni M. Claret, 167, 08025 Barcelona. Tel. 456 19 00

Horari: de dilluns a divendres de 8 a 20 h

Unitat Docent de la Vall d'Hebron.

Pg. de la Vall d'Hebron s/n, 08035 Barcelona. Tel. 428 26 37 Secretaria

Horari: de dilluns a divendres de 9 a 14 h i de 15 a 17 h

Unitat Docent de l'Hospital del Mar.

Pg. Marítim 25-29, 08003 Barcelona. Tel. 309 22 08

Horari: de dilluns a divendres de 9 a 20 h

BIBLIOTECA DE VETERINÀRIA. Edifici V

Tel. 581 15 49 Direcció

Horari: de dilluns a divendres de 9 a 20.30 h

HEMEROTECA GENERAL. Edifici I

Tel. 581 11 46 Direcció

Horari: de dilluns a divendres de 9 a 20.30 h

BIBLIOTECA DE FORMACIÓ DE PROFESSORAT

DE BELLATERRA. Edifici G

Tel. 581 14 30 Direcció

Horari: de dilluns a divendres de 9.00 a 20.30 h

BIBLIOTECA DE TRADUCCIÓ I D'INTERPRETACIÓ. Edifici M

Tel. 581 13 55 Direcció

Horari: de dilluns a divendres de 8.30 a 20 h

BIBLIOTECA UNIVERSITÀRIA DE SABADELL

EMPRESARIALS

c/ Narcís Giralt 40, 08202 Sabadell. Tel. 725 21 99

Horari: de dilluns a divendres de 8 a 21 h

INFORMÀTICA

c/ Creneta 90, 08202 Sabadell. Tel. 725 92 11

Horari: de dilluns a divendres de 9 a 21 h

SEMINARIS TELEPHASSA

Els dies 3 i 4 de juny va tenir lloc a la UAB el tercer seminari Telephassa -Workshop on information, communication and networking-, que va comptar amb l'assistència de més de quaranta professionals procedents de tot l'Estat espanyol i d'altres països europeus. Els ponents catalans van ser Ferran Jorba, del Centre de Processament de Dades de la UAB, i Tomàs Baiget, de l'Institut d'Estadística de Catalunya. Ferran Jorba va fer la presentació de la xarxa automatitzada de biblioteques de la qual forma part la UAB, i Tomàs Baiget va oferir una explicació i una demostració pràctica de les diverses possibilitats que actualment ofereix la informació on-line. Els assistents que encara no estaven familiaritzats amb el correu electrònic van tenir l'ocasió de rebre una formació que els va permetre immediatament experimentar en la pràctica els avantatges d'aquesta modalitat de comunicació. Els monitors d'aquesta interessant experiència van ser Martí Grieria i Andreu Pacheco del Centre de Càlcul de la UAB.

Les actes del segon seminari Telephassa estaran disponibles abans que finalitzi l'any, i durant el primer trimestre de 1993 s'editaran les del tercer seminari.

D'altra banda, ja s'han iniciat els preparatius per a la celebració del quart seminari, que es titularà «Information users» i tractarà sobre l'educació i orientació dels usuaris davant les noves tecnologies de la informació. Les dades provisionals d'aquest seminari són els dies 17 i 18 de març de 1993.

EL SERVEI DE BIBLIOTEQUES ALS JOCS

Onze mil periodistes acreditats pel COOB'92 han cobert la transmissió dels Jocs Olímpics de Barcelona!

I què se n'ha fet, dels no acreditats? Ells no tenien accés al Centre Principal de Premsa; per això es va crear el Servei de Premsa de Barcelona (BPS), situat a la mateixa plaça d'Espanya. Diferents entitats es van unir per facilitar informació i mitjans de treball a aquest col·lectiu, i el Centre d'Estudis Olímpics (CEO) n'era una, en fer-se càrrec del Centre de Documentació.

El CEO va aportar-hi el seu fons bibliogràfic i la infraestructura necessària per facilitar-ne la consulta. El fons del Centre està especialitzat en olimpisme i es preveia que els periodistes s'interessessin més per informació sobre la ciutat i el seu entorn. Per això, es va sol·licitar la col·laboració del Servei de Biblioteques, el qual va aportar un fons documental que complementava el del CEO, i una bibliotecària per tal de cobrir el servei diari (l'horari del BPS era de dilluns a diumenge de 10 a 21 h).

El BPS va començar a funcionar dues setmanes abans de la inauguració dels Jocs i durant aquest període el nivell de consulta va anar augmentant progressivament. El Servei va funcionar al màxim durant els dies de competició, i el dia 9 d'agost, en tancar el BPS, es va valorar positivament aquesta experiència. Els usuaris hi van trobar gairebé sempre la informació que cercaven, els recursos necessaris per treballar-hi i les seves crítiques han estat favorables. El Centre de Documentació fou una peça clau per aconseguir l'èxit, perquè era el que podia proporcionar una informació més acurada i especialitzada. A més, estava connectat al catàleg automatitzat de la UAB, la qual cosa ampliava l'oferta d'informació.

Es va comptabilitzar un total aproximat de 230 consultes realitzades per periodistes, investigadors i altres persones interessades en els Jocs, com ara voluntaris. La temàtica era diversa, tot i que els temes més consultats eren sobre urbanisme i infraestructura a Barcelona i l'Olimpiada Popular del 36. Com a curiositat, un investigador argentí estava interessat en l'estudi dels bioritmes i el rendiment esportiu dels participants en els Jocs.

Segons l'opinió de molts usuaris, el que en principi s'havia ofert com un centre de treball es va convertir en la seva «llar» durant quinze dies.

Cristina Orts / Dolors Aparicio